

สารนิพนธ์เรื่อง	การกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ เกี่ยวกับการประทุษวาจาในระบบข้อมูลของตน
คำสำคัญ	การประทุษวาจา / ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์
นักศึกษา	นาตยา สวัสดิ์
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิติต อินทมาโน
หลักสูตร	นิติศาสตรมหาบัณฑิต กลุ่มวิชากฎหมายอาญาและกระบวนการยุติธรรมทางอาญา
คณะ	นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
พ.ศ.	2563

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการประทุษวาจาโดยเฉพาะในสื่อสังคมออนไลน์ แนวความคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับการประทุษวาจา ศึกษาเปรียบเทียบกฎหมายของประเทศไทย ได้แก่ ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดฐานยุยงปลุกปั่น ความผิดฐานคุกคาม ข่มเหง และความรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 รวมทั้งวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศเยอรมนี และประเทศสิงคโปร์ เพื่อหาแนวทางในการกำหนดความรับผิดชอบทางอาญาของผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์เกี่ยวกับการประทุษวาจาได้อย่างเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทย

ผลการศึกษาพบว่า การประทุษวาจาเป็นปัญหาที่มีมานานและส่งผลกระทบต่อสังคมไทยในวงกว้าง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสื่อสังคมออนไลน์ ปัจจุบันยังไม่ปรากฏว่ามีบทบัญญัติกฎหมายใดที่กำหนดความรับผิดชอบลักษณะการประทุษวาจาไว้อย่างชัดเจน ทำให้ไม่สามารถลงโทษผู้กระทำความผิดได้อย่างเหมาะสม ซึ่งความรับผิดชอบตามประมวลกฎหมายอาญา ได้แก่ ความผิดฐานยุยงปลุกปั่น ความผิดฐานหมิ่นประมาท ความผิดฐานคุกคาม ข่มเหง ความผิดเกี่ยวกับศาสนา และความผิดตามพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 ยังไม่ครอบคลุมถึงการกระทำลักษณะการประทุษวาจา ในขณะที่พันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก เช่น กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ข้อ 20 ได้ระบุอย่างชัดเจนว่า “การสนับสนุนให้เกิดความเกลียดชังในชาติ เผ่าพันธุ์ หรือศาสนา ซึ่งช่วยทำให้เกิดการเลือกปฏิบัติ การเป็นปฏิปักษ์ หรือการใช้ความรุนแรง เป็นสิ่งต้องห้ามตามกฎหมาย” และรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ในหมวด 4 ได้กำหนดหน้าที่ของปวงชนชาวไทย ในมาตรา 50 (6) ว่า “เคารพและไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น และไม่กระทำการใดที่อาจก่อให้เกิดความแตกแยกหรือเกลียดชังในสังคม” จากการศึกษากฎหมายของต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศเยอรมนี และประเทศสิงคโปร์ พบว่าได้มีการออกกฎหมายควบคุมการกระทำความผิดทางสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งนอกจากจะกำหนดความรับผิดแก่ผู้กระทำการอันละเมิดต่อกฎหมายแล้วยังมีมาตรการบังคับให้ผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ลบหรือปิดกั้นข้อความอันละเมิดต่อกฎหมายนั้นด้วย และหากผู้ให้บริการฝ่าฝืนไม่กระทำการดังกล่าว อาจต้องรับโทษตามกฎหมาย

ผู้ศึกษาจึงได้เสนอแนวทางในการบัญญัติเพิ่มเติมความรับผิดลักษณะการประทุษวาจาไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 116 และพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550 โดยเพิ่มเติมบทนิยามความหมายของการประทุษวาจา ในมาตรา 3 และกำหนดความรับผิดของการกระทำลักษณะการประทุษวาจาในมาตรา 14/1 เห็นควรให้เพิ่มเติมความรับผิดของผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ที่ไม่ระงับหรือนำออกไปซึ่งข้อความที่อันมีลักษณะเป็นการประทุษวาจาภายในกำหนด ในมาตรา 14/1 วรรคสอง และกำหนดข้อยกเว้นสำหรับผู้ให้บริการสื่อสังคมออนไลน์ไว้ในวรรคท้ายของมาตราเดียวกันนี้

THEMATIC TITLE	DETERMINING THE CRIMINAL LIABILITY FOR HATE SPEECH OF SOCIAL MEDIA SERVICE PROVIDER ON SYSTEM
KEYWORDS	HATE SPEECH / SERVICE PROVIDER
STUDENT	NATTAYA SAWASDEE
THEMATIC ADVISOR	ASSISTANT PROFESSOR DR. NISIT INTAMANO
LEVEL OF STUDY	MASTER OF LAWS CRIMINAL LAW AND CRIMINAL JUSTICE ADMINISTRATION
FACULTY	SCHOOL OF LAW SRIPATUM UNIVERSITY
YEAR	2020

ABSTRACT

The objective of this thematic paper are to study the problem of hate speech, especially in social media, the concept, theories related to the determination of criminal liability of social media providers regarding hate speech, and comparative studies of the laws of Thailand, namely defamation, instigation, harassment, bullying, and liabilities according to the Computer Crime Act, B.E 2550. It also includes comparative analysis with foreign law, namely the Federal Republic of Germany and the Republic of Singapore in order to find a way to determine the criminal liability of social media service providers concerning hate speech as appropriate to the context of Thai society.

The results of the study showed that hate speech has been a problem and has an impact on Thai society broadly, especially on social media. Currently, there is no legal provision that explicitly stipulates hate speech liability that makes it unable to determine how to properly punish the offender. Subject to the provisions of Criminal Code, there are several offences which are not yet covered the act of hate speech, namely the offence of instigation, defamation, harassment, bullying, offence relating to religion including the offence under the Computer Crime Act, B.E 2550. On the other hand, regarding the international obligations that Thailand is a member, such as the International Covenant on Civil and Political Rights, Section 20 clearly states that, “Any advocacy of national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination,

hostility or violence shall be prohibited by law”. Besides, the Constitution of the Kingdom of Thailand B.E. 2560 under Chapter 4 defines the Duties of Thai people in Section 50 (6) that, “to respect and not to violate the rights and liberties of other persons and not to commit any act which may cause disharmony or hatred in society”. From studying foreign law, namely the Federal Republic of Germany and the Republic of Singapore, it was revealed that there is the legislation to regulate social media offences and impose the liability for those who violate the law. There are also measures to force social media service providers to delete or block messages that breach the law. In the event that the service provider fails to do so, they might be punished by law.

According to the study, it deems appropriate to propose guidelines for additional provisions concerning offence of hate speech in Section 116, under the Criminal Code, and to determine the definition of hate speech including the liability for the acts of hate speech in Section 14/1 in accordance with the Computer Crimes Act B.E. 2550. In addition, the liability of the social media service provider for not suppressing or removing any messages in a hate speech manner within a specified time should be proposed in the second paragraph of Article 14/1 under aforementioned Act, and the exception for social media service providers should be included in the last paragraph of the same section.